

water
klaar

Regenwater in de tuin

Hoe maak ik mijn
tuin waterklaar?

Minder
wateroverlast

Een klimaat-
vriendelijke tuin

Voorkom
verdroging

Wateroverlast door verandering van het klimaat

Het is goed om te weten dat gemeenten, samen met waterschappen, allerlei maatregelen nemen om wateroverlast in jouw omgeving te voorkomen. Het is te duur om alle rioleringen en beken aan te passen, daarom wordt er gezocht naar andere oplossingen. De gemeenten en waterschappen halen het regenwater van de riolering en laten het wegzakken in de bodem. Deze maatregelen zijn onvoldoende om het waterprobleem blijvend op te lossen. Alleen met jouw hulp kan er écht een verschil worden gemaakt. Want al heb je zelf (nog) geen wateroverlast, de afvoer van jouw water heeft wel degelijk invloed op de wateroverlast bij anderen.

Last van water

We krijgen steeds vaker te maken met hevige neerslag. Ook neemt de hoeveelheid bebouwing en verharding in tuinen nog steeds toe. Het water kan hierdoor niet in de grond wegzakken; dit zorgt voor meer wateroverlast. Denk aan borrelende toiletten, straten die blank staan, ondergelopen kelders, tuinen en (laag gelegen) woningen. Vuil rioolwater in sloten, tuinen en woningen leidt tot milieuvervuiling, onnodige risico's voor de volksgezondheid én onnodige zuivering van schoon water. Dit wordt meer regel dan uitzondering als we niet ingrijpen.

Last van droogte

We krijgen steeds vaker te maken met perioden van langdurige droogte. Er komt een tijd dat er geen water meer beschikbaar is voor het beregenen van landbouwgewassen en particuliere tuinen. Het is doodzonde om regenwater in droge tijden af te voeren via de riolering terwijl de tuin om water schreeuwt.

water klaar

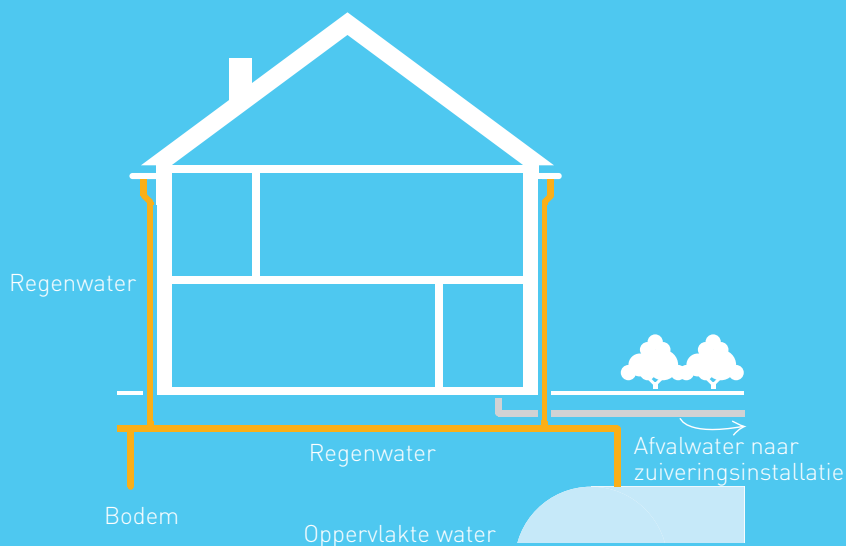
Een Chinees spreekwoord luidt:
*de beste tijd om een boom te planten was twintig jaar
geleden, de op één na beste tijd is nu.*

En dat geldt ook voor je tuin. Klimaatveranderingen zijn
al decennialang gaande, maar het is nooit te laat
om iets te ondernemen tegen nadelige gevolgen van
wateroverlast en perioden van langdurige droogte.

Regenwaterriool

Regenwater is schoon. Als dit schone water gemengd
wordt met het vuile afvalwater moet dit allemaal
gezuiverd worden bij de zuiveringsinstallaties. Dit brengt
extra kosten met zich mee die weer verrekend worden in
de waterschapsheffing. Gemeenten leggen steeds vaker
een apart regenwaterriool aan voor schoon regenwater.
De gemeenten en waterschappen zetten zich samen in
voor duurzaam waterbeheer.

Het is belangrijk om het water zo veel mogelijk op de plek
te houden daar waar het valt. Op deze manier ontlast je
het riool en voorkom je wateroverlast bij hevige regenval.
Ook verbetert hiermee het leefklimaat in tuinen en open-
bare ruimtes. De gemeenten en waterschappen kunnen
dit niet alleen. Daar hebben wij jouw hulp bij nodig.

Wat kun jij doen?

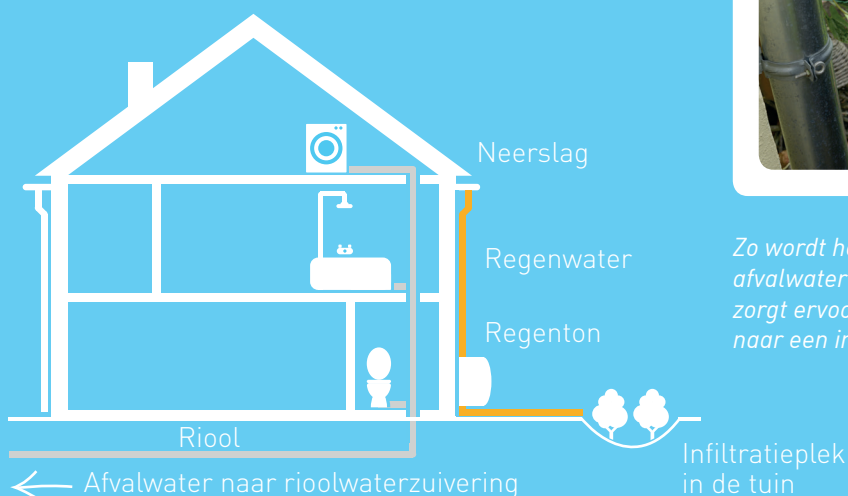
Door het nemen van eenvoudige
maatregelen maak je jouw tuin
waterklaar en verkleinen we de kans op
wateroverlast en verdroging van de grond.
Er zijn tal van mogelijkheden om het
regenwater af te koppelen van het riool en
bovengronds of ondergronds op te vangen.
Tevens helpt waterdoorlatende bestrating
om het regenwater zonder overlast in je
eigen tuin te houden. In deze brochure
lees je welke maatregelen je kunt treffen
om te zorgen voor een mooie groene en
klimaatvriendelijke tuin.

Bovengronds water opvangen

De meest eenvoudige en minst ingrijpende methode is water boven de grond opvangen. De meeste tuinen bieden ruimte om water van het dak en terras op te vangen. Zo stroomt het water niet het riool in, maar wordt het afgevoerd naar een plek in je tuin, een regenton of een ander alternatief.

Zaag hiervoor de regenpijp af en sluit deze aan op:

- Een regenton met overloop naar een regenwatersysteem (zie tips regenton).
- Een gootje naar een bezinkplek. Een gootje kun je bijvoorbeeld maken van klinkertjes of vijverfolie. De bezinkplek is tevens de berging. Als het hard regent, zal daar tijdelijk water blijven staan. De bezinkplek kan een vijver, moerasje of een verdiepte plek in de tuin zijn waar het water langzaam in de bodem kan zakken.

Tips regenton

- Zet de regenton op een verhoging. Dan is er voldoende druk om er een tuinslang aan te koppelen of kun je de tuingieter er gemakkelijk onder zetten.
- Zet een regenton op een schaduwrijke plek. Dit voorkomt opwarming en daardoor algengroei.
- Een deksel op de ton houdt het water helder en voorkomt dat de ton een kweekvijver wordt voor muggen.

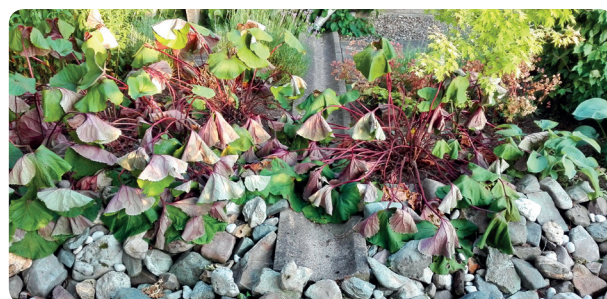

Zo wordt het schone regenwater gescheiden van het afvalwater en opgevangen in een regenton. De vulautomaat zorgt ervoor dat het overige regenwater wordt afgevoerd naar een infiltratieplek in de tuin.

Infiltratievijver of miniwadi

Creëer een infiltratievijver in je tuin. Maak een gat in de grond en voorzie deze van ondoorlatend materiaal zoals klei of vijverfolie. Je kunt je vijver ook voorzien van moerasplanten. Dit trekt libellen, salamanders, kikkers en padden aan. Of kies voor een gat zonder folie met eventueel wat grind op de bodem. Dit zorgt voor een mini-wadi waar alleen naar neerslag kortstondig water staat. De rest van de tijd staat het droog.

Groene daken

Ook het aanleggen van groene daken is een goede keuze. Groene daken houden ongeveer de helft van het regenwater vast. Door verdamping wordt dit water vervolgens teruggebracht in de atmosfeer. Naast het vasthouden van water, zorgen ze voor verkoeling in de zomer en extra isolatie in de winter. Tevens gaan groene daken veel langer mee en halen ze fijnstof uit de lucht. Per slot van rekening ziet het er ook nog mooi uit ook!

Waterdoorlatende bestrating

Bestrating laat weinig water door. Toch zijn er alternatieven voor tegels en klinkers zodat je terras of oprit meer water doorlaat. Gebruik bijvoorbeeld:

- Terrastegels afgewisseld met stroken of voegen met waterdoorlatend materiaal zoals steentjes.
- Worteldoek met daarop houten vlonders.
- Grastegels; betonnen of gerecyclede kunststof tegels met een open raamwerk. In de openingen kun je gravel strooien of gras/mos in laten groeien.
- Grind op worteldoek of houtsnippers.

water klaar

Ondergronds water opvangen

Bij ondergronds infiltreren wordt hemelwater van het dak via een pijp of goot naar een ondergrondse opvangvoorziening gebracht. Dit kan een grindkoffer of infiltratiekrat zijn. Het water zakt vervolgens geleidelijk in de bodem weg.

1

Grindkoffer/put

Graaf hiervoor een kuil en bedek deze met kunststof vliesdoek (geotextiel). Vul het gat met grind, lavasteen of kleikorrels en sluit het doek. Het doek zorgt ervoor dat de stenen niet dichtslibben met zand.

2

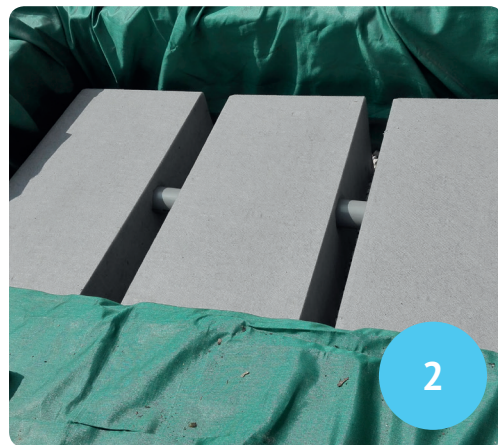
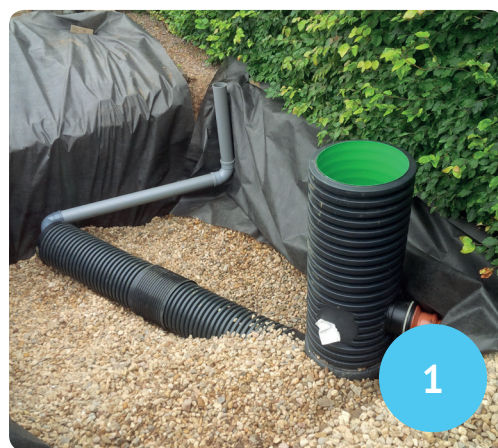
Infiltratiekrat

Dit is hetzelfde principe als de grindkoffer. Echter, de infiltratiekrat is hol van binnen en kan dus meer water bergen. Een krat moet minimaal 30 centimeter onder de grond zitten. Als er verkeer overheen moet, is de minimale diepte zelfs 50 cm.

3

Zandvang

Bij ondergronds infiltreren is een zandvang nodig om te voorkomen dat de infiltratievoorziening verstopt raakt met zand en drijvend vuil. Een zandvang is een overloopputje waarin het zand uit het water bezinkt. Er zijn kunststof kant-en-klaar zandvangs te koop, maar je kunt deze ook zelf metselen of maken van beton. Schep de zandvang regelmatig schoon.

Overloop en ontluchting

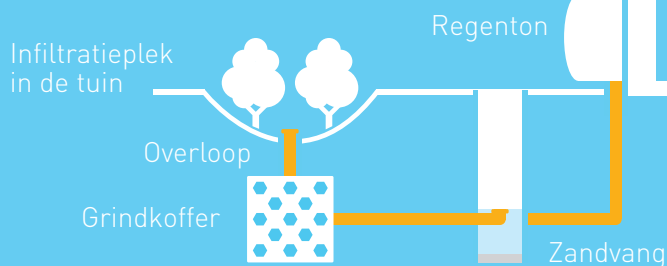
Wanneer de grindkoffer of krat vol is, kan het regenwater via een overloop wegstromen naar een lager gelegen gedeelte van de tuin, naar de regenwaterleiding of in het uiterste geval naar de riolering. Deze overloop zorgt ook voor de ontluchting van de krat of grindkoffer.

Uiteraard kun je ook bij ondergronds afkoppelen een regenton op je regenpijp aansluiten. Regenwater is gratis en is voor gebruik in de tuin zeer geschikt. Ook kamerplanten houden van zacht regenwater.

Bladvanger

Een bladvanger scheidt bladeren en andere grove delen van het regenwater en voorkomt zo verstoppingen en vervuiling van het water.

Tip: monteer de bladvanger op werkhoogte, zo is hij gemakkelijker schoon te maken.

Voordat ik begin met afkoppelen

Hieronder een aantal tips om rekening mee te houden voordat je begint met afkoppelen:

Geschiktheid van het huis

Je mag enkel schoon hemelwater afkoppelen. Wordt er ook afvalwater via je regenpijp afgevoerd? Zorg dan dat je eerst het afvalwater op het vuilwaterriool aansluit voor je gaat afkoppelen, zodat je alleen schoon water in je tuin brengt. Als je zinken of koperen dakgoten hebt, is het beter om bovengrond af te koppelen. Je kunt ook een coating in de goot aanbrengen. Zo blijft de bodem en het grondwater schoon.

Geschiktheid van de tuin

Om na te gaan of de grond in jouw tuin geschikt is voor infiltratie graaf je op verschillende plekken in je tuin een gat van één spade diep. Vul deze gaten met water. Als het water

binnen een kwartier wegloopt, infiltreert het water gemakkelijk. Als het meer dan één uur duurt, is de bovengrond slecht doorlatend. Vraag in dat geval advies aan je gemeente hoe je dan het regenwater kunt opvangen en afvoeren.

Hoe groot moet de infiltratievoorziening zijn?

Is de bodem van je tuin geschikt voor infiltratie dan kan de gemeente je bergingscapaciteit berekenen. Je moet immers weten hoeveel opslagruimte je nodig hebt voor het hemelwater.

Ga naar www.waterklaar.nl voor meer gedetailleerde informatie en neem contact op met de adviseur in jouw gemeente.

A close-up photograph of water splashing onto a wooden surface, creating numerous droplets and ripples. The background is blurred, showing more of the splash and some greenery.

water klaar

Wil je graag direct aan de slag?
Ga naar **www.waterklaar.nl**

Mede mogelijk gemaakt door:

provincie limburg

 waterschap
limburg